

שבועון למידע קיבוץ רמת יוחנן

פרוטוקול ישיבת מזכירות
מספר 18/2008

שם האגודה: קיבוץ רמת-יוחנן.
תאריך הישיבה: 14/8/2008
מספר חברי ועד ההנהלה: 11
שמות המשתתפים בישיבה: אליעזר גוטמן, דניאל פרי, אבנר אחיטוב, גלעד צוקרמן, יהודית אפרת, דויד דוידוביץ, רפאל דינסטג
חסרים: אין.

על סדר היום:

1. מחנה אימונים בהונגריה לקבוצות כדור-מים, גילאים 14 - 18.
2. ערעור רותה יריב על הצמדת מחירי המזון והק"מ למדד הכללי (מוזמנת רותה יריב).
3. איחוד מרפאות רמת – יוחנן, כפר – מכבי ואושה (מוזמנות מירי, שרה'ל'ה ס. עדה לקח).
4. אישור חריגה למשפחת וייס.
5. אישור נוהל, חיוב אוטומטי של חברים על נסיעות בשבתות וחגים.

החלטות:

1. בעבר אישרה המזכירות, לאגודת הכדור מים, נסיעות לחו"ל ע"פ דיון נקודתי בפניות ולפי תוכנית עבודה ותקציב שגובשו. בשנה שעברה נסעו הילדים למחנה אימונים בחו"ל, אי לכך המזכירות אינה מאשרת השתתפות כספית לנסיעה זו.
2. הערעור לא עבר, הטיעון המרכזי – התקציב מוצמד אוטומטית למדד המחירים וכן ההוצאות הקשורות אליו.

3. אושר להמשיך לטפל בנושא האיחוד מתוך מטרה לשפר את השירות לחברים. המיקום יהיה ברמת יוחנן. (החשש העיקרי נובע מתהליך המתרחש בשנים האחרונות, בו מצמצמת קופ"ח את המרפאות ביישובים הכפריים).

4. למשפחת וייס יש דירה בגודל 130 מטר על הקרקע. יש להוסיף לדירה ממ"ד (13 מטר) בקומת הקרקע, כך שמתקבלים 143 מטר בקרקע, בשל אופי המבנה, לא נמצא טעם להגדיל בקומה שנייה - 27 מטר בלבד. אושר למשפחה המשך הרחבה בקומת הקרקע עד ל - 170 מטר. (הבנייה קיבלה אישור והמלצת ועדת תכנון).

5. אושררה ההחלטה שכל נסיעות החברים ברכבי הענפים והתאגידים בסופי שבוע, (משישי בשעה 16:00 עד ראשון בשעה 02:00) יירשמו אוטומטית ע"ח החבר, מלבד נסיעות המאושרות ע"י מרכז המשק או המנהל הכלכלי או המזכיר. למען הסר ספק, ההחלטה כוללת חגים/שבתונים ועובדי פלרם.

- רשם – אליעזר

אורן טהר-לב

עידכון ממחלקת מחשבים

בעקבות הפירסום בשבוע שעבר ב"ברמה", אנחנו מזכירים לציבור שמחלקת מחשבים התחילה לעבוד עם מוקד שירות שמספרו 9746. מוקד זה עובד בין השעות 7:00-16:00. לאחר שעות אלו ניתן להשאיר הודעות במענה הקולי. את כל קריאות השירות יש להפנות למוקד זה. כל הקריאות נכנסות למחשב, ואנחנו נטפל בהן ע"פ סדר הכנסתן ועל פי עדיפותן. אנחנו מקווים שתהליך זה יעזור בשיפור השירות של מחלקת מחשבים, גם לחברים וגם לענפים.

בנוסף, מהשבוע הבא יהיה ניתן להיכנס לאינטרנט ולצפות בדו"חות התקציב האישי. במהלך השבוע הבא יחולקו בתאי הדואר חוברות הדרכה בנושא הדו"חות באינטרנט, הכניסה לדו"חות תתבצע ע"י שם משתמש וסיסמא שכל אחד יקבל בנפרד. מי שיתקשה, או רוצה הדרכה מסודרת, יוכל לפנות לשחר בר-אב או לאורן טהר-לב. נשמח לשמוע הערות והארות. בהצלחה לכולם,

- מחלקת מחשבים רמת יוחנן

ע.צ. ים ודר. כ. ים

מש כונוי עצי ים ודר. כים בקסמן
העצים בגבה הדר. כים באר. כו,
קור. אות הדר. כים לנוד ולנוע
העצים פסמל ליציב לקבוע.

סבלניים אנשי העצים מאר. יכירות
עד ינצו פגי ת. אנה, אגס, ות פות.
הנודד בדר. כים ת. מ. ילו על ש. כם
מש דות זרים יאכל הוא לתם.

ביתו עץ בשן דה צד המסלה
או ימצא מערה תבויה אפלה,
פ. ת. גול יבוז לעמל נמלה.
לו קור. אות הדר. כים ה. חוקות בהדן
לנדוד ה יוס. יאם ישוב הוא לכאן.

לנוטע יש יב העץ פגמולו
בבואו לאסוף את פרי עמלו.
17 \ 8 \ 08 ראובן עזריאלי

עודד יניב

המוטיבציה לעבודה בקיבוץ ודרכי הפעלתה -

על כך צריך להתקיים הדיון

בכל עת שעולה נושא השינויים בקיבוץ, מיד נסב הוויכוח על שכר דיפרנציאלי. מתווכחים בעד ונגד "התרופה" לפני שמגדירים את הבעיה אותה צריכה "התרופה" לפתור. יקשה להגיע להסכמה על תשובה מבלי שמבינים ומסכימים על השאלה. או בלשון צבאית, אי-אפשר להגיע לתוכנית פעולה נאותה ללא הערכת מצב. והבעיה היא – **המוטיבציה לעבודה בקיבוץ.**

וברשות הקורא הסבלני, להלן מידע ו"ניתוח היסטורי" קצר:
אבותינו מייסדי הקיבוץ, שבאו מהעולם החיצוני הריאלי, הבינו היטב שבהיעדר מוחלט של תרומה חומרית, הכרחי ליצור תחליפים נאותים למוטיבציה לעבודה בקיבוץ.
וזה מה שהם הגו:

1. "דת העבודה". כחלק מהאידיאולוגיה, בצד ערכי הקיבוץ החשובים ביותר, השיתוף והשוויון, הייתה העבודה לפרנסה כערך בפני עצמו.
 2. חתירה להזדהות מירבית של הפרט עם הקיבוץ וכלל חבריו ומכאן הדחף והצורך לתרום לקיבוץ "ככול יכולתך".
 3. עבודה עצמית. שמשמעותה "אם אתה לא עושה מה שאתה יכול וצריך למען הקיבוץ, אין מישו אחר שיעשה זאת". גם כשהתפתח הצורך בעובדים שכירים, גידרו זאת למיגזרים מסויימים בלבד (למשל, מותר בחקלאות או בתעשייה, לא בשירותים ובבתי הילדים וכו').
 4. דעת קהל. זו הועמדה כמכשיר לחץ על חברים המתרשלים בהפעלת המוטיבציות הנ"ל על עצמם. וזאת בנוסף ללחץ של ממלאי התפקידים האחראים לתחום, על אותם "מתרשלים".
 5. הנהלת הקיבוץ, חברתית וכלכלית, ראתה כחובתה ועיקר עיסוקה לחתור לעילות מירבית בניצול "כוח העבודה" (משאבי אנוש כיום) של הקיבוץ. על בסיס זה נעשה שיבוץ חברים לענפים, תורנויות ועוד ועוד.
- דרך אגב ייאמר, שכבר אז, לפני עשרות שנים, טענו מבקרי הקיבוץ שהשיטה לא תעבוד. אך כל עוד התנאים החיצוניים, פוליטיים ואחרים, היו ידידותיים לקיבוץ וערכיו, וההזדהות הפנימית "להטה" מספיק, השיטה הוכיחה את עצמה, ובדרך כלל הצליחה.
- במהלך השנים ורבדי הדורות ש"נערמו" בקיבוץ, הלכו ודעכו ארבעת היסודות המניעים שנימנו לעיל, עד שנוצר מצב שסעיף 5, הנהלת הקיבוץ, לא ראתה עוד בכוחה למלא את תפקידה במיצוי יכולת משאבי האנוש של הקיבוץ והתאמתם לצרכים, והעבירה החלטה שכל חבר אחראי לפרנסתו. כמובן שהחלטה כזו, ללא סנקציה ממשית בצידה, הינה חסרת ערך. אבל מאידך, איפשרה התרת הרצועה למילוי כל תפקיד ומקום עבודה נדרש בעובד שכיר. בכך הוחלשו עוד יותר המוטיבציות "המסורתיות" לעבודה של חברי וחברות הקיבוץ. ("מעטה יש מי שיעשה את העבודה במקומי").
- יתרה מזאת, מאחר וחלק מהחברים והחברות התקשו למצוא מקומות עבודה (בין השאר גם בחוץ) כדי לממש את "אחריותם לפרנסתם", התגייסה הנהלת הקהילה ליצור עבורם פיתרונות בדרך של יצירת מקומות עבודה מלאכותיים ולגיטימאציה להגדלת תקנים, וכך יש בקיבוץ עשרות מקומות עבודה מיותרים.
- כיום המצב הוא, פחות או יותר, "איש כאשר ידבנו ליבו". רוב החברים ממשיכים באינרציה של מסירות בעבודה, ואחריהם משתרך שובל הולך וגדל של כאלה העושים פחות ופחות מכפי יכולתם (ודורשים על פי צרכיהם).
- מעניין שהתהליך הזה עבר על כל הקיבוצים, הביאם להכרה שהשיטה שגרסה ניתוק מוחלט בין התרומה לתמורה פשטה את הרגל, ונאלצו לחפש בדחיפות דרכים לביצוע שינויים מפליגים, כדי להחזיר את המוטיבציה לעבודה, ובכך להגדיל את ההכנסות, להרבות יעילות

ולספק פרנסה. כמובן, כשהדבר נעשה במצב של התמוטטות כלכלית וחסרון-כיס, רבות העולות הנילוות לתהליך, חסרה אבטחת פנסיה נאותה לוותיקים וכיוצא באלה, עליהן אנו קוראים כל שבוע בעיתוני הקיבוצים.

ברמת יוחנן יש לכאורה מקור כספי לחפות ולקיים את אי-היעילות וביזבוז משאבי האנוש. אבל לדעתי יש לכך מחיר כבד ומתמשך של ניוון האחריות האישית, בטלנות הצוברת השלמה עמה, אובדן עצום של משאבים ואי-שביעות רצון בקרב רבים.

איך להחזיר וליצור מוטיבציות לעבודה – על כך צריך להתקיים הדיון! מציאת ויצירת דרכים ואמצעים שיהוו כוח מניע לעבודה, לפרנסה, ליצירתיות והישגיות. מוטל על ההנהלה, בראש וראשונה, להגיש ניתוח מצב ולהציע תשובות ודרכי פעולה אפשריות, ועל כלל החברים לקיים דיון בהתאם. לא לפי "מה שכדאי לי" אישית אלא דיון ציבורי ואחראי (כמובן שלכל אחד יש גם שיקול אישי). החלטות חברתיות צריכות להיות אמיצות ואחראיות.

ועוד, מן הראוי לומר באוזני חבורת שומרי החומות:
מי ש מכם? מי נתן לכם מונופול על הקיבוץ? במה אתם טובים למען הקיבוץ יותר מחברים אחרים, או מחבר שהמזכירות, בתוקף אחריותה, מטילה עליו משימה מסוימת? מה אתם פוסלים ומפריעים למי שחושב (אף כי אולי לא כמוכם) שיש לעשות מעשים?
אם אתם רוצים ודורשים שיתייחסו לדעותיכם, תאזינו ותנו מקום גם לדעות של אחרים. גם אתם חובתכם לתת תשובות לבעיות ושינויים שחלו בקיבוץ. שאם לא כן, לא נותר אלא להתייחס אליכם כאל נירגנים המתרפקים על העבר ואינם רוצים להבין ולהכיר בכך שהזמן זורם והשינויים מתרחשים בעולם, בישראל ובתוכנו בקיבוץ פנימה. ●

מוטי חורש

קרנות השתלמות

בחודש מרץ התחלתי את תפקידי בעזרה לחברים בטיפול בקרנות ההשתלמות. כסיכום ביניים אני מבקש להעלות מספר נקודות.

1. במהלך 2007 חלו שני שינויים מהותיים הנוגעים לחברים.
 - א. בחירת החברה המנהלת, הקרן המועדפת והמעקב השוטף עברו לאחריותו של החבר. ההפקדה נשארה כבעבר על ידי הגזברות. נבחרו 4 חברות ניהול מובילות אשר מנהלות כל אחת כמה קרנות מסוגים שונים, מתוכן יכולים החברים לבחור את העדפתם.
 - ב. כל קרנות ההשתלמות אשר נוהלו על ידי הבנק בצו הרפורמה בשוק ההון הועברו לניהול חברות ביטוח וגופים פיננסים אחרים, וכתוצאה מכך שונו שמותיהם. אל אף ההכנה וההסברים המפורטים לקראת השינויים ברמת יוחנן, מרבית החברים עדיין לא מצליחים למצוא את ידיהם ורגליהם, במידה רבה עקב חוסר התארגנות של

החברות החדשות למתן אינפורמציה בצורה ברורה ומובנת. אני מקווה שעם הזמן ליקויים אלה יתוקנו.

2. נושא עיקרי שאיננו מובן למרבית החברים הוא היכולת לא רק לבחור את הקרן המנהלת, אלא, אפשרות לבחור מסלולי חסכון שונים בתוכה. רוב החברות מציגות כמה מסלולים הנבדלים בדרגת הסיכון הנובעת ממדיניות ההשקעה של הקרן. מרבית החברים לא שמו דגש בנקודה זו, ובימים אלה, כאשר שוק המניות נמצא בירידה, יש הבדלים גדולים בתשואה בתוך החברה המנהלת במסלולים השונים. הואיל ומטרות החיסכון, ואופק הזמן שונה בין החברים, כדאי לבדוק נקודה זו. שינוי בין אפיקי ההשקעה בתוך החברה המנהלת הינו פשוט ומהיר. החברים מוזמנים להתייעצות. מידע זמין נמצא באתרי האינטרנט של החברות.

3. למרות הכבוד, האחריות והסמכות, שניתנו לחברים בבחירה, חלק גדול מבקשים להחזיר את הגלגל אחורה לטיפול מרוכז. אני סבור כי אין לכך מקום בבחירת החברה המנהלת. מדיניות ההשקעה, המיקריות, והארעיות, הינם ממילא מרכיבים שאינם בשליטתנו, ולעולם אין העבר מבטיח את העתיד. מאידך, חלק גדול מתלוננים על הסיכובל בטיפול השוטף ויכולת המעקב, בנקודה זו, הגענו בייעוץ עם ויוי גלעד, לאפשרות להוסיף את הקיבוץ כמורשה חתימה בחשבון. המשמעות היא, שהחבר הוא שממנה את הקיבוץ, ויכול לבטל את המינוי בכל רגע אולם מאפשר לקיבוץ בתקופת ההרשאה לנהל בשמו את החשבון לתת הוראות לקרן ולבצע פעולות משיכה והעברה מתוך החשבון. הואיל ואינני יודע עדיין כמה מהחברים יהיו מעוניינים בכך, התקשרנו בינתיים עם חברת "אנליסט". במידה ותהיה היענות ודרישה, נרחיב זאת לשלושת החברות הנוספות. עמיתי "אנליסט" מוזמנים לקבל פרטים.

4. לעמיתים בקרן "מעוז-מגדל" - בימים אלה קיבלתם דפי חשבון שגויים. להרגיעכם - הכסף הועבר כסידרו ע"י הגזבר. אישור נתקבל לכך מהחברה. התקלה הנה תוצאה של שינויים במערכת המחשב בחברה.

5. למרות שכולנו יודעים שהקרנות אינן חברות ביטוח, שהעבר אינו מלמד על העתיד, שהחיסכון הינו לטווח ארוך, ולא נמדד במספר חודשים, שהשקעה בכורסה עלולה להיות מסוכנת, ואפילו שתשואות בחמש השנים האחרונות היו מאד גבוהות, הירידות בתשואות בחצי השנה האחרונה, אף כי אינן משמחות, רק מאשרות זאת ולהרגיע הנן נחלת שוק ההון כולו. ובבנין ציון ננוחם. ●

יש שתי דרכים לעשות זאת

בשבוע הבא אנו הולכים להשלים את הרכב המזכירות, שפעלה בחודשים האחרונים בהרכב חסר. מזכירות שסבלה בשל כך, ובשל עוד אי אלה סיבות אנושיות, במיצוי יכולתה השלם והמלא.

השמות שמוצעים לנו היום לבחירה הם כולם חברים מצויינים, הם מבטיחים מזכירות על רמה גבוהה, בעלת יכולת איכותית מעולה, ועד כמה שאני יכול לשפוט זו תהיה מזכירות מאוזנת, פחות או יותר, בדעותיה, לא מאוד קיצונית לכאן או לכאן. יש מי שיראה בכך יתרונות, ויש מי שיראה בכך חסרונות.

כך או כך, אם נפתח את העיניים ונסתכל סביבנו, נראה שיש הרבה הרבה קיבוצים שיכולים להתקנא בנו מאוד מאוד על הרכב המוסד המוביל שלנו, על הבחירה (מה שלא תהיה התוצאה) המוצלחת הזו, על הכוחות המקומיים שלנו, ונברך על מוגמר ונאמר לדבק טוב לאחר שהקלפי יאמר את דברו.

זו כמובן לא הסיבה היחידה לפתוח את העיניים, להסתכל סביב, ולראות את כל הפעילות העניפה שנעשית בכל רחבי הקיבוץ. גם על כך אנו צריכים להיות גאים, להודות ולברך שיש בכוחנו ובכספנו לעשות את מבצעי הבנייה הגדולים וההשקעות הכספיות האדירות האלה. וכשאנו באים לבקר את המימסד "הרע", שרק עסוק ב"לקחת לנו את הקיבוץ מתחת לרגליים", בואו נהיה קצת יותר צנועים וענווים.

כל זה אינו גורע במאומה ממורכבות המצב בו אנו נמצאים בזמן האחרון, ועוד יותר בעתיד הרובץ לפיתחנו. נראה שאנו נכנסים בחודשים הקרובים לתקופה של זעזועים וחוסר שקט חברתי שאך יילכו ויתגברו (לדעתי). מי שמצפה שתוצאות הסקר יביאו לנו מרגוע, נדמה לי שמחכה לו אכזבה. על פי הדואליות של השאלות וחוסר חד משמעיותן, די סביר שבהתאם יהיו גם התוצאות, וכווולם "יחגגו את ניצחונם". זאת אומרת (סתם ניחוש פרוע) שכל אחד יפרש את אותם המספרים והתוצאות לשיטתו. וזה חמור כשלעצמו. שקט ושלווה כאמור (לדעתי) לא יצמחו לנו מהסקר הזה. ולכן חוסר הוודאות הזה יכתיב התנהלות לא פשוטה, ויהיה מרכיב קובע ביותר בשיקול הדעת האישי של כל אחד ואחת מאיתנו בהמשך הדרך. לגבינו המבוגרים – פחות. לגבי הצעירים, שנמצאים בתחילת דרכם, או משפחות עם ילדים, שחושבים על הבטחת עתידם – הרבה יותר רלוונטי.

אחריות ההובלה של המזכירות שאנחנו בוחרים היום היא כבדה לאין ערוך ממה שאנחנו מעלים על דעתנו, ויש שתי דרכים לעשות זאת:

בידם להובילנו אל דרך של דיון ציבורי, שהוא פריחה ושגשוג של הידברות פוריה, מפרה, חברית ומועילה.

ובידם להובילנו אל דרך של ויכוחי סרק עקרים אינסופיים וחוסר הקשבה אחד לשני, ששנאת חינם עימם. וכולנו יודעים על מה חרב בית מקדשנו.

אני (בגילי המופלג) כבר בעצם מחוץ לוויכוח. נולדתי אל תוך הסוציאליזם החברתי הליברלי ומקווה גם לסיים כך את חיי. אני תוצרת של שיתוף ושיוויון, ולא נראה לי שהתפיסות הכלכליות החברתיות החדשות (הקפיטליסטיות בעיקרן) שצומחות כפטריות אחר הגשם, שכולן טובות, וכולן נהדרות, וכולן יביאו הפיתרונות המושלמים לאושר ולעושר עלי אדמות, ישנו את דעותי. על כן, אין בעיני חשיבות גדולה מה תהיה התוצאה בסופו של התהליך. המשך הקיים עם שינויים והתאמות למציאות המשתנה, מה שיאפשר לנו את הקיום המשותף המוסרי (עד כמה שזה ניתן), או פירוק השיתוף וסגידה לדיפרנציאלי. לגבי דידי זה כבר לא יעלה ולא יוריד. **בעיני חשובה מכל היא הדרך בה נלך ונגיע אל התוצאה.** הנבואה שעריה בריאים וחסונים בנפשנו, או מוכים וחבולים. ימים יגידו.

השבוע ביקשתי את יורם לנקרי שיסדר לי מדף, כדי שאוכל להניח את כרכי ה"ברמה" שהצטברו במשך השנים (17 כרכים) והיו מפוזרים בחדר ההדפסות, ועוד אי אלה ספרים נחוצים. אחרי יומיים הזכרתי לו שוב את בקשתי. למחרת בבוקר הופיע עידן ארזי עם פועל, "לקחת מידות". הוא שאל איפה, ומה, וכמה, ואיך, וייעץ: זה לא יספיק לך. תעשה שניים, ככה בשתי קומות, והראה לי בדיוק איך, וחוזר מזה, הוא אמר, יש פה כבל חשמל ותקע, וצריך לעשות ככה וככה, יכולתי להתעקש ולהגיד שאני רוצה רק ככה ולא אחרת, אבל אמרתי לו: תעשה כמו שאתה מבין, אני סומך עליך שיהיה בסדר. בצהריים הם הגיעו שוב עם המדף הכפול, מצופה פורמייקה לבנה מבריקה יפהפייה, אור בעיניים. חיברו לקיר בדיוק בדיוק על הסנטימטר, זה נראה כאילו הוא פשוט נולד לשם. מזל שהקשבתי לעצתו. שרהלה סידרה את כל ה"שכל" הזה, שהיה מפוזר על פני שני החדרים, ובא לציון גואל.

ואני חושב לעצמי שזה פחות או יותר מה שאני רוצה לאחל למזכירות המתחדשת - לעבוד נכון ביחד, להקשיב, בנחישות, ביצירתיות, בדמיון, לא להסס, לרכז את כל השכל והחמלה במקום אחד ולאזן ביניהם, להשתמש בראש ובלב במידה הראויה.

כי למזכירות הזו יהיה חלק נכבד בהובלת תהליכים חשובים בחיינו, לטוב ולרע. בכך יבחנו. זכותה לעשות, זכותה גם לשגות, בסופו של יום כולנו בני אדם.

אין לי שום ספק שבכוחה לעמוד במשימה הזו ואני מברך אותה ביציאה לדרך חדשה ובטוח שתצליח. ●

יש לי חבר "סלבריקה"

אין ספק שהשבועיים האחרונים שייכים לידידי ובן כיתתי משה גרטל, מי שהיה פעם אלוף ישראל בכל מקצועות החתירה והיום הוא "פרשנו", שאלמלא הוא, ספק אם מישהו פה היה בכלל יודע שמתרחשת אולימפיאדה בקצה השני של הגלובוס. יאמר לזכותי שהייתי אחד הראשונים שכבר לפני למעלה מחמישים שנה איבחנו את סגולותיו התרומיות של ה"סלבריקה" שלנו, ואף הקדשתי לו חלק נכבד בספרי "אנשים יפים".

משה גרטל היה חברי הטוב.

הוריי והוריו של גרטל גרו בשיכון הוותיקים, כשרק קיר דק מפריד בין שתי הדירות. בכל שבת, בדיוק בשעה שמונה בבוקר, הייתה פרידקה גרטל מתחילה בניקיון השבועי של הדירה, ואני, שכילד הייתי נשאר ביום שישי לישון על מיטת קפיצים מתקפלת בבית הורי, הייתי שומע את אמי רוטנת: שוב היא מתחילה להזיז את הרהיטים.

בחזית הבית נשקו הגינות זו לזו, בקו ידוע אך בלתי מוגדר, והמשפחות התחרו ביניהן ורדיו של מי גבוהים ויפים יותר, למרות שכולם הודו שגינת שוורץ שבקצה הבית היא היפה מכולן. בכל גינה עמד עץ שסק, אבל כולם הודו, שהשסק של עתליה וצבי שוורץ הוא היפה והמתוק מכולם.

אבא של גרטל עבד במדגרה. תחת פיקוחה הקפדני של לולקה, היה ממיין את הביצים, שוקלן, מנגב יפה ומכניס למגשי הבקיעה. כשרצו הילדים להרגיז את משה הקטן, היו מזכירים תמיד את "הביצים של אבא של גרטל".

עבור גרטל במיוחד נברא הפסוק: "ידו בכל ויד כל בו". גרטל היה בעל אומץ-לב יוצא מגדר הרגיל. בהפסקות בית הספר היה מתגרה תמיד בילדים הגדולים, ולא היה יום שבו לא חטף מכות, מה שלא הפריע לו להזמין טיפול חדש בהפסקה הבאה. הגיעו הדברים לידי כך, שבוקר אחד הופתענו למצוא קיר בלוקים חשוף, גובהו כשני מטרים, שנבנה בן לילה על ידי חצרן בית הספר על מנת להפריד בין פרוזדורי שתי הכיתות. המלחמות לא פסקו, רק עברו מן הפרוזדור אל הדשא.

גם בתוך הכיתה לא שפר גורלו. כאמצעי מניעה, נהגה המורה שולה לסטור על לחיו של גרטל עוד לפני שהתחיל השיעור, אלא ששולה, שעברה איתנו משנה לשנה לכל אורך כיתות בית הספר היסודי, לא השגיחה בצמיחתו המהירה של גרטל ויום אחד, כאשר סטרה לו כהרגלה, החזיר לה בעיטה חזקה וכואבת. באותו יום פסקו הסטירות.

גרטל התפרסם גם במעשי אומץ אחרים. אחד המופעים היותר מלהיבים שלו, היה קפיצת ראש מגובה של כשלושה מטרים אל תוך אסם הדוכה במחסן התבואות שברפת. גרטל היה נשתל בין הגרגירים הקטנים האדומים עד לכפות רגליו. אחרי דקה או שתיים היה מצליח להיחלץ, כשהוא נושף בחוזקה ופולט את הגרגירים מנחיריו.

לגרטל היה כשרון מולד לשחייה. אף שלא היה ממושמע וחרוץ באימונים כשאר חברי הקבוצה, לימים הפך לאלוף הארץ בכל משחי החתירה. טלקי, שהתיימש מלהכניסו לתלם המשמעת אבל לא יכול היה להתעלם מכישרונו הטבעי, נזף בו בחיבה: "משה, אם תתמיד ותשחה הרבה שנים, אין ספק שתהפוך להיות שחיין ותיק".

אהבתי את גרטל, בעיקר בשל הזווית המיוחדת שבה היה רואה תמיד את הדברים. אני מתבונן בלהקת זרזירים שהתיישבה על רשת חוטי החשמל, אבל גרטל רואה תווים, ובקול מתחלף, מנסה לשיר את "מנגינת הטבע".

גרטל מתבונן בשורצי, הצובט בשקידה ובריכוז גדול, ענבים מתוך אשכול כבד. "אין היגיון בתיאבון", הוא פוסק בשקט, "תראה, קודם הוא שולף את כל הענבים הגדולים והבשלים, אחר כך הוא מגיע אל המצומקים, הירוקים והמרים ובסוף הרי יאכל את כולם – לקינוח, גם את הרקובים".

גרטל היה שותף נלהב וקבוע לכל הרפתקה ותעלול. אם היינו נתפסים, היה לוקח על עצמו ברוחב לב את האחריות ואף פעם לא הלשין.

כך היה שהתפרצנו לילה אחד למחסן האקונומיה וגנבנו את כל "הדברים הטובים". את שארית הזלילה החבאנו בתוך המסך המגולגל על קיר בית התרבות.

שכחנו שהסרט השבועי מוקרן למחרת, כאשר נפרש המסך, נשרו כל הממתקים על הדשא. גרטל – החשוד הקבוע – הודה ונענש במשך חודש ימים נמנעה ממנו מנת הוופלים המצופים, שהמטפלות היו מוסיפות לסלסילת יום השישי.

לאחר אותו אירוע, החליטה נחמה אידלמן, שיש לגמול את הילדים מהתאוה הבלתי מרוסנת לממתקים. נחמה, אישה גדולת ממדים עם חיוך זוהר, הייתה האוטוריטה הבלתי מעורערת בקיבוץ בכל הקשור לתורת מבוכי הנפש. היו שמועות שאף זכתה לצקת מים על ידיו של פרופסור יונג בכבודו ובעצמו. היא סברה שהמשיכה לממתקים נובעת מעובדת היותם כה נדירים ושאם פעם אחת יזללו הילדים ממתקים לשובע – יותר לא יתגעגעו אליהם. המזכירות הסכימה לניסוי הגמילה החדשני, לאחר שכנועים מרובים נכנע גם הגזבר.

על ריצפת צריף החדר האוכל של חברת הילדים נפרשו סדינים ועליהם שפכו המטפלות "מכל טוב": עוגות, עוגיות, וופלים, סוליות פירות יבשים מיובאות מטורקיה, סוכריות "יוטיליטי" צבעוניות ודביקות, בוטנים מ"הזרע" חתיכות סוכר גביש ואפילו כמה ריבועי שוקולד. המטפלות והמורים עמדו מסביב והתבוננו בהתנפלות הנוראה. נאסר עלינו לקחת לכיסים וכולנו עמדנו ולעסנו במהירות.

כעבור כמה דקות נשארו עטיפות וקליפות. לשעה קלה, נראה היה שאכן הושגה פריצת דרך מרשימה ושתורת הפסיכולוגיה ההתנהגותית נחלה כאן ניצחון היסטרי. אבל כבר למחרת נפרצה האקונומיה שוב ונחמה ישבה לנסח את אחד הכללים החשובים בפסיכולוגיה של הילדים, הקובע כי: "כמות הממתקים שמסוגל ילד לזלול, עומדת ביחס ישר לכמות שעליה הוא מסוגל להניח את ידיו". ●

מפלגת עבודה הישראלית

פגישה עם שר התרבות המדע
והספורט.

אז אמנם השר ראלב מג'דלה לא "רץ" אצלנו בפריימריס, אבל בכל זאת ראינו חשיבות לארגן מפגש איתו. כידוע ראלב הוא השר הערבי הראשון במדינת ישראל, וכמו כן, אל לנו לשכוח את התחומים החשובים עליהם הוא מופקד.

הפגישה תתקיים ביום ד', ה- 27/8 על פי סדר הבא:

12:00 – ארוחת צהריים בחדר האוכל.

12:30 – מפגש חברים פתוח במועדון.

- הציבור מוזמן! יהודה טל.

קבוצת יהלום הגיעה למצוות

אנו, ילדי קבוצת "יהלום" וההורים
מזמינים את כל חברי וילדי רמת יוחנן לחגוג איתנו
את סיום שנת בר המצווה בשבוע הבא
בליל שבת כ"ח באב תשס"ח, 29.8.08
בתוכנית -

קבלת שבת בחדר האוכל בהשתתפות ילדי בר המצווה,
קפה, עוגות וגלידה על הדשא,
ברכות ונאומים,
סיכום השנה ע"י הילדים,
הקרנת הסרט המלהיב של השנה בכיכובם של ילדי כיתת
"יהלום"
ובבימויו של טל פארן. בתפקידי אורח - המשפחות.
מחכים לראותכם חוגגים עמנו!!!

ברמה"

עריכה - ירמיהו בן צבי.

הקלדה ושיכפול - שרה'לה זית

שבת שלום !!!

barama2@ry.org.il

הכתובת של העלון באתר האינטרנט של רמת יוחנן

www.ramat-yohanan.com/barama

איורים מתוך הספר "ארץ הקיבוצים" - שמוליק כץ

חוברת איורי עלונים - מושיק לין, ושונים.

